

GÖTEBORGS 8:E BAPTISTFÖRSAMLING

LEVANDE MED KRISTUS

Efesierbrevet 2:4-5 • Predikan G8B 2019-09-15 • Johnny Lithell

INLEDNING

Texten vi har läst är en av de mest grundläggande och djupgående sanningar vi överhuvudtaget har nedskrivna, och jag kommer inför er idag som psalmisten skriver i den 45:e psalmen – med ett hjärta som flödar över. Psalmistens sång handlade om en konung, som också är Gud, och orden räcker inte till. Hur kan man beskriva den Obeskrivlige? Vi ska titta på några oerhörda, närmast skandalösa sanningar, och inget jag kan säga kan ens komma i närheten av att fånga skönheten i det.

Innan vi kommer in på några detaljer vill jag bara säga att det vi har framför oss är den kristna trons kärna. Allt jag kommer att säga idag finns i den kristna trons kärna. Det här är vad den kristna tron handlar om. Det här är vad som gör den kristna tron unik och det här är anledningen till att den kristna tron inte kan kombineras med några andra religioner. Och, det här är sant om alla kristna. När vi talar om den kristna trons centrum så talar vi förstås också om det kristna livets centrum. Här har vi själva källflödet som det kristna livet utgår från.

När vi nu kommer till texten ska vi ta oss an den i tre punkter. Först ska vi titta på *vad* detta ofattbara är. Därefter ska vi titta på hur det gick till och till sist varför.

I. VAD: GJORT OSS LEVANDE

Så, punkt nummer 1: vad är det som har hänt? Vad är det som är så monumentalt? Det är att Gud har gjort oss levande.

Förra gången tittade vi på de tre första verserna i det andra kapitlet. Och jag sade då att det finns nog ingen text i hela Nya testamentet som talar tydligare om människans fördärvade tillstånd. Det är inte så att människan, i sitt naturliga tillstånd, enligt Bibeln, är sjuk och behöver lite vård och omsorg. Problemet är inte att människan är okunnig och behöver upplysning. Det är inte så att vi behöver några nya tekniker för att förstå oss själva. Eller att vi bara kan utbilda oss till ett bättre samhälle. Alla de här teorierna finns om människan i olika religioner och livsåskådningar. Alla är hyfsat överens om att människan är i behov av någon sorts frälsning, och alla har sina idéer om vad människan behöver göra för att uppnå denna frälsning.

Men alla de här teorierna utgår från tanken att det i människan finns någon sorts kapacitet att ta kommandot över sitt liv och göra det rätta. Det håller Bibeln inte med om. När vi läser de tre första verserna i Efesierbrevets andra kapitel, som vi gjorde förra gången, ser vi en helt hopplös situation målas upp. Vi människor är inte sjuka, andligt sett. Vi är inte

handikappade. Vi är inte utbildade eller utvecklade eller upplysta. *Vi är döda* i våra överträdelser och synder. Döda. Vi lever i vår fysiska varelse, men vi är andligt döda.

Poängen med ett så starkt språkbruk är att betona och understryka att vi är *helt utan förmåga* att rädda oss själva ur vårt fördärv. Vi *vill* det inte, eftersom vi är döda. Och vi *kan* det inte, eftersom vi är döda. Vi är som zombier, levande döda som vandrar omkring och är helt upptagna av våra egna drifter och begär.

Vi var döda. Vi var helt fast och uppslukade av våra överträdelser och synder. Vi levde våra liv ”på den här världens vis”, det vill säga som alla andra som också är döda i sina överträdelser och synder. Vi trodde att vi var fria och oberoende, men verkligheten var att vi var slavar under begäret att göra som alla andra gjorde. Vi följde Satan. Vi kanske inte gjorde det medvetet så att vi kände till hans namn och fattat ett beslut att följa honom, men vi levde i ett paradig som han format. Vi var olydnadens barn. Vi kände till det rätta. Vi visste att den levande, högste Guden existerade och att vi borde leva för honom, men vi struntade i det. Vi föraktade honom. Vi ignorerade honom. Vi var hans fiender i vår ständiga strävan att få vår egen vilja igenom. Vi var uppslukade av våra köttliga begär, den delen av oss som vill leva ett liv oberoende av Gud; som vill vara sin egen herre och frälsare. Vi levde för oss själva: jag, mig och mitt.

Och därför var vi vredens barn. När Paulus säger ”av naturen var vi vredens barn” handlar det inte nödvändigtvis så mycket om att vi går runt och är arga hela tiden. Det handlar snarare om var vi kommer från och vart vi är på väg. Vi är födda i synd. Vår natur är olydnad och död. Och vi var på väg mot vrede. Vid slutet av vårt liv ska vi stå inför den allvetande och allsmäktige och avlägga räkenskap för vårt liv. Vi var på väg mot att drabbas av Guds rättfärdiga vrede som skulle krossa oss.

Det är bilden av oss alla som Paulus målar upp i de tre första verserna. Så var vi alla. Upptagna av oss själva. Utan vilja att göra det rätta. Utan kraft att göra det rätta. Utan hopp. På väg mot vrede.

Vändningen

Men sedan kommer vändningen. Paulus säger, i den fjärde versen: ”Men Gud...” Därmed ställer han upp en kontrast mellan verserna 1-3 och 4-10. I den första versen säger han ”så var ni” och sedan kommer han till fjärde versen och säger ”men Gud...”

Vi var döda i era överträdelser och synder. Vi var främmande för livet i Gud (Ef 4:18). *Men Gud*, som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek även när vi ännu var döda genom våra överträdelser, att han har gjort oss levande med Kristus.

Vi svarade inte på något som helst stimuli. Det spelade ingen roll hur mycket vi fick höra att Gud älskar oss. Det var bara nonsens för oss. *Men Gud* gjorde oss levande så att orden fick liv. Så allt plötsligt blev begripligt. Så att vi kunde se att tron på Gud inte bara är intellektuellt försvarbar, den är moraliskt rätt och estetiskt vacker.

Vi varken ville eller kunde göra något för att behaga Gud (Rom 8:7-8). *Men Gud* öppnade våra ögon och gav oss en ny vilja. Han gav oss ett nytt hjärta. Han gav oss den helige Ande så att vi nu längtar efter att få höra om honom. Att när vi läser Bibeln så river och sliter det i vår själ och vi får andlig föda.

Vi var uppslukade av oss själva; inkrökta i oss själva, upptagna av att förverkliga oss själva och göra allt vi kan för att göra vårt liv så behagligt och bekvämt som möjligt. *Men Gud* gav oss ett nytt liv, vibrerande av mening och en helt ny riktning mot honom själv. Nu längtar vi efter att få leva till hans ära. Vi är inympade i Kristi kropp som är församlingen och vi tillhör inte längre oss själva.

Vi var utan hopp i världen. Allt som betydde något var att maximera vinsten, att utnyttja andra för att stärka vår egen bild av oss själva. *Men Gud* gav oss ett liv som är ofattbart mycket större än oss själva. Han gav oss ett hopp som varken rost eller mal kan förstöra, vilket innebär att vi kan förlora alla våra ägodelar och ändå inte ha förlorat någonting.

Vi var på väg mot Gud oundvikliga och förkrossande vrede. *Men Gud* gav oss ett nytt liv, ett evigt liv i hans eviga glädje, i hans härlighet, inför hans ansikte.

Av nåd

Vänner, orden räcker inte till. Han gör allting nytt. Men lägg märke till de sista orden i den femte versen: ”av nåd är ni frälsta”. Det understryker än en gång Guds initiativ. *Vårt hopp att komma ur vårt fördärv kan inte ligga hos oss*. Vi var döda. En död kan inte göra något. Hela vårt hopp måste sättas till någon utanför oss själva. Någon måste komma utifrån och orsaka den här monumentala förändringen i oss. Vi måste födas på nytt.

Så allt vi fått har vi fått av nåd. Det finns inget i detta vi kan berömma oss av, lika lite som vi kan berömma oss av att vi blivit födda.

II. HUR: TILLSAMMANS MED KRISTUS

Så, vad är det som har hänt? Gud har gjort oss levande. Nu går vi vidare till punkt 2 och frågar: hur? Hur gick det till?

Titta i den femte versen. Där finns orden ”med Kristus.” Gud har gjort oss levande *med Kristus*. Paulus kan använda den här sortens språk – han säger ofta *i Kristus* eller *med Kristus* – därför att han utgår från en idé som vi kallar för vår *förening med Kristus*. Det är också en helt central lära i den kristna tron – den präglar varje dag av våra liv. Den är helt vägledande i hur vi ser på oss själva som kristna. Men ofta får jag känslan att vi kristna inte har en särskilt tydligt bild av vad den här läran handlar om.

Federal relation

Paulus säger att Gud har gjort oss levande med Kristus. Det påminner om Galaterbrevet 2:19-20, där han säger ungefär samma sak.

Galaterbrevet 2:19b-20a (SFB-15)

¹⁹[...] Jag är korsfäst med Kristus, ²⁰och nu lever inte längre jag, utan Kristus lever i mig.

Hur kan han säga så? ”Nu lever inte längre jag, utan Kristus lever i mig”? Hur kan han ha blivit korsfäst med Kristus?

När du blir en kristen, när du sätter ditt hopp och din förtröstan till Kristus som din Herre och frälsare, så ingår du in i en federal relation till honom. Du går in i en förbundsrelation, en form av juridisk relation.

När Paulus säger att han är korsfäst med Kristus menar han inte bokstavligt talat. Han menar i en juridisk bemärkelse, där han har ingått en juridisk relation med Kristus där Kristus har blivit hans representant. Hans federala huvud. Det här är något Paulus återkommer till ofta. Han kan till exempel säga i Romarbrevet 5

Romarbrevet 5:19 (SFB-15)

¹⁹Liksom de många stod som syndare genom en enda människas olydnad, så ska också de många stå som rättfärdiga genom den endes lydnad.

Det finns ett band mellan ”de många” och ”en enda”. Det är som att ”en enda” representerar ”de många” så att det som den enda gör också gäller för de många.

Det finns en del analogier i vårt samhälle. Vi kan ta som exempel när ett nytt avtal ska förhandlas fram i ett företag med många anställda. Då finns det ett fackförbund, en federation, som har utsett en förhandlare. Den förhandlaren går till bordet och representerar de många. Om förhandlaren är skicklig och fixar ett bra avtal så får alla som han representerar del av det. Men om förhandlaren är dålig och får fram ett dåligt avtal så gäller det också alla. Poängen är att de många står i ett federalt förhållande till den enda.

Eller om du av någon anledning hamnar på den anklagades bänk i en domstol. Du har en försvarsadvokat som står i en liknande relation till dig. Advokaten representerar dig. Han för din talan. Det som advokaten arbetar fram är något som drabbar dig, oavsett om det är ont eller gott.

Det är en liknande juridisk transaktion som Paulus talar om. När du sätter din tro på Kristus är det en sådan relation som upprättas. Titta på 2 Korinthierbrevet 5:21,

2 Korinthierbrevet 5:21 (SFB-98)

²¹Han som inte visste av synd, honom gjorde Gud till synd i vårt ställe, för att vi i honom skulle bli rättfärdiga inför Gud.

Den här versen är omöjlig att förstå om vi inte förstår detta med att vi står i en federal, juridisk relation till Kristus. Se, för det första, att texten säger att Gud gjorde Kristus till synd. Vad betyder det? Betyder det att när Jesus hängde på korset, att Gud gjorde honom till en syndare? Att hans hjärta blev fullt av korruption och själviskhet och högmod? Inte alls.

Se på honom på korset. Ser du minsta antydning till synd? Ser du någon själviskhet? Du ser någon som, i det värsta av fysiskt lidande, efter en korrumpad rättegång och övergiven av alla, ändå förlåter sina fiender. Men inte bara det; du ser kärlek och hängivenhet och lydnad såsom du aldrig sett förut och aldrig kommer att se igen. Den är kolossal. Han är precis densamma han alltid har varit. Full av hänförande helighet och rättfärdighet. Han blev inte gjord till en syndare. Han stod som mottagare i en relation där din synd tillräknas honom. Det är *din* synd som hänger där. Det är *ditt* straff han bär. Det är *din* död han dör.

Gud gjorde honom till synd, för att vi i honom skulle förklaras rättfärdiga inför Gud.

”Rättfärdig inför Gud.” Det innebär inte att du kvalitativt sett blir rättfärdig så att du aldrig mer kommer att begå en enda synd. Det innebär att du *förklaras* rättfärdig – att all den rättfärdighet som kvalitativt sett finns i Kristus nu tillräknas dig. Så när Gud ser dig ser han inte din korruption och själviskhet. Han ser Jesu Kristi rättfärdighet. Han ser rättfärdigheten av sin Enfödde Son.

Paulus säger alltså i Galaterbrevet 2:19 att han har korsfästs med Kristus. Allt som Kristus har förtjänat med sitt fullkomliga liv tillräknas dig. Och all den död som du har förtjänat

tillräknas honom, eftersom du genom din tro på honom går in i den här juridiska relationen med honom.

Men mer än så!

Men, vänner, det är mycket mer än så. Det finns nämligen en annan bild som fångar mer av vad det handlar om. Det är bilden av en brud och en brudgum. Den här bilden blev populär bland reformatörerna på 1500-talet när de skulle förklara vad frälsningen handlar om.

Martin Luther berättade en berättelse om en kung gifte sig med en fattig flicka med dåligt rykte. På deras bröllop skulle hon säga till honom: ”allt vad jag är ger jag till dig, och allt vad jag har delar jag med dig.” I den stunden får han del av alla hennes skulder och all hennes skam. Och kungen svarade: ”allt vad jag är ger jag till dig, och allt vad jag har delar jag med dig.” Då blev den fördärvade flickan drottning och kungariket blev hennes.

Det är vad Luther kallade för ”det saliga bytet.” Vår brudgum tar all vår synd och vår död, och han delar med oss allt sitt liv och fullkomliga rättfärdighet. Han blev fattig så att vi skulle få dela hans rikedom.

Det här var en bild som återkom ofta under de första 100 åren av reformation. En bokhandlare i London som hette Edward Fisher skrev så här,

Den äktenskapliga föreningen mellan dig och Kristus är mer än en idé för ditt förnuft, för det är en alldeles särskild, andlig och verklig förening. Den innebär att du kan inte bli fördömd om inte Kristus blir fördömd med dig. Inte heller kan Kristus bli räddad om inte du blir räddad med honom. För när Kristus ingått äktenskap med sin maka överför han all sin egendom till henne, så att vadhelst Kristus är eller har kan du helt djärvt kalla för ditt.

Så Gud har gjort oss levande tillsammans med Kristus. Hans liv är vårt liv. Vi var döda, men på grund av vår förening med Kristus får vi vad som är hans, medan han tar det som är vårt.

Men det finns fortfarande mer att säga; jag skulle till och med påstå att det bästa fortfarande inte är sagt. Därför att den här bilden av äktenskapet leder oss vidare till nästa punkt.

III. VARFÖR: ÖVERFLÖDANDE KÄRLEK

Varför har Gud gjort allt detta för oss? Vi var döda, utan hopp. Men han gjorde oss levande tillsammans med Kristus. Varför? Vi läser texten igen,

Efesierbrevet 2:4-5 (SFB-15)

¶Men Gud som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek, ¶även när vi ännu var döda genom våra överträdelser, att han har gjort oss levande med Kristus. Av nåd är ni frälsta!

Det går tillbaka till vem Gud är. Han är rik, eller *överflödande*, av barmhärtighet. Det finns ett överflöd av barmhärtighet! Han älskade oss med så stor kärlek, *även* när vi var döda – han älskade oss alltså inte för att vi var särskilt älskvärda eller för att vi hade gjort något som väckte hans kärlek. Han älskade oss på grund av den *han* är, inte på grund av vilka vi är. *Därför* gjorde han oss levande med Kristus.

När vi talar om evangeliet, de goda nyheterna om vår frälsning, så handlar det inte om en juridisk transaktion. Den juridiska relationen är ett verktyg; den är en kugge i maskineriet. Men drivkraften bakom allting är Guds kärlek.

Äktenskapets kärlek

I det sammanhanget, när vi talar om Guds kärlek, vill jag komma tillbaka till läran om vår förening med Kristus. Därför att den är inte bara objektiv och juridisk. Det är bara själva ramverket, vilket den här bilden av äktenskapet ger en ledtråd till. Äktenskapets ramverk är juridik och löften. Ett äktenskap är inte ett äktenskap om det inte saknar formella löften. Men det är ju samtidigt så oerhört mycket mer. Det är en livslång relation till en specifik person. När jag tänker på mitt äktenskap tänker jag inte på exakt vilka löften jag gav, eller hur vi är juridiskt förenade. Det finns där. Men när jag tänker på mitt äktenskap tänker jag förstås på min fru.

Kristus ingår förbund med sin församling. Vi kallas för Kristi brud. Det är ingen kall juridisk relation mellan två makar som aldrig träffar varandra. Det är en relation som vibrerar av kärlek. Hör vad Gud säger till sitt folk i Jesaja 62,

Jesaja 62:3-5 (SFB-15)
Du ska vara en härlig krona i Herrens hand,
ett kungligt diadem i din Guds hand.
Du ska inte mer kallas "den övergivna",
ditt land ska inte mer kallas "ödemark",
utan du ska heta "min kära"
och ditt land "den äkta hustrun",
för Herren har dig kär,
ditt land har fått sin äkta man.
För [...] som en brudgum
jublar över sin brud,
så ska din Gud jubla över dig.

Guds folk beskrivs som en "härlig krona"; en ovärderlig skatt. Ett "kungligt diadem", ett tecken på heder och ära. Här finns inget kallt avstånd. Här finns innerlig och uppriktig kärlek och glädje. "Herren har dig kär", "som en brudgum jublar över sin brud, så ska din Gud jubla över dig".

Kristus blir vår

Reformatorn Jean Calvin säger: "så är evangeliet utformat: att Kristus kan bli vår och att vi kan bli inympade i hans kropp." Här finns en intimitet och närhet som till och med går bortom äktenskapets kategorier. Genom den helige Ande skulle Fadern och Sonen komma och ta sin boning hos den som tror (Joh 14:23). Jesus säger,

Johannesevangeliet 14:20 (SFB-15)
Den dagen ska ni förstå att jag är i min Far, och att ni är i mig och jag i er.

Det här sade Jesus den sista natten med sina lärjungar innan han blev korsfäst. Samma natt firade de påskmåltiden tillsammans. Då var det som att han ville förklara vad han menade med den här intima föreningen. Vi ser fyra saker: (1) han tog ett bröd, (2) tackade Gud, (3) bröt det, (4) gav åt dem, och sade, "detta är min kropp som blir utgiven för er (Luk 22:19). Om brödet symboliserar hans kropp, vilket det gör, kan vi se i dessa fyra handlingar hur Jesus sammanfattar evangeliet. (1) han steg ner från himlen och blev människa av kött och blod, (2) han levde ett liv av tacksamhet inför Gud, till Guds ära, (3) han bröt sin kropp på korset, så att (4) han kunde ge sig själv till oss.

Men det slutar inte där. Brödet och vinet blir en del av våra kroppar, och genom den helige Ande tar han sin boning i oss och förenas med oss.

Bruden och brudgummen förenas med varandra och får varandra. Lagg märke till det. Det här är inte ett strategiskt äktenskap som ska vinna fördelar. Vi ingår inte äktenskap med Kristus för att komma åt hans rikedom, för att komma till himlen, eller få någonting annat som vi egentligen vill ha. ”Gode Gud, om du bara ger mig *det här*, då ska jag tro på dig / leva för dig...” Nej, vi ingår äktenskap med Kristus för att få Kristus. Den stora glädjen av att förenas med Kristus är att få *Kristus*. För det är verkligen som Robert Murray M’Cheyne säger,

För varje blick på dig själv, titta tio gånger på Kristus. Han är alltigenom älskvärd. Sådant oändligt majestät, och ändå sådan ödmjukhet och nåd, och för alla syndare, även den största. Lev mycket i ljuset av Guds leende. Värm dig i hans strålar. Känn hans allseende öga som vilar på dig i kärlek och vila i hans allsmåttiga armar. Låt din själ fyllas med en hjärt-hänryckande känsla av Kristi ljuvhet och excellens och allt som är i honom.

Barnskapets kärlek

Jag vill ta fram en bild till innan jag slutar. Jag har talat om äktenskapets kärlek i vår förening med Kristus. Men jag måste också säga något om barnskapets kärlek.

Om vi återvänder till den natten innan Jesus blev korsfäst så kan vi finna honom i Getsemane, på sina knän inför sin Fader. Han är i djup vanda, till en sådan grad att det tränger ut blodsdroppar. Han är pressad till det yttersta. Han vet vad som ska komma. Han vet att han ska bära Allsmåttig Guds vrede över sitt folks synd. Han vet att det kommer att krossa honom. Då får vi en liten inblick i hur han själv talar med sin Fader. Han säger: ”Abba, Fader!” (Mark 14:36).

Här finns återigen något mycket intimt och skört och fyllt av förtröstan. Här är ett barn, en son, som är pressad till sitt yttersta och som viskar ”pappa!” Jag har varit med om det några gånger, när jag har hållit ett gråtande barn, kanske är sjukt eller väldigt oroligt eller uppskrämt, som mellan snyftningarna viskar ”pappa!” Det finns ingen önskan kopplad till ordet. Det är inte första ordet i en mening. Det är bara ett uttryck för intimitet och tröst och förtröstan. ”Abba!”

Det är ett privilegium vi får genom vår förening med Kristus. Vi får inte bara en brudgums kärlek till sin brud. Vi får barnets tillträde till sin far, och med barnets ord uttrycka fullkomlig förtröstan. Vi får samma relation till Fadern som Sonen har åtnjutit i all evighet.

Paulus säger i Romarbrevet 8:14

Romarbrevet 8:14 (SFB-98)

¹⁴Ty alla som drivs av Guds Ande är Guds söner.

Tyvärr har den nya översättningen ändrat ordet ”söner” till ”barn”. Alla som drivs av Guds Ande är Guds barn. Det tycker jag är synd, eftersom det inte alls är en tillfällighet att Paulus skriver just ”söner”. Genom vår förening med Kristus blir vi inte vilka barn som helst. Vi får samma status som ett specifikt ”barn” om man kan kalla honom så, nämligen Guds Enfödde Son. Alla som drivs av Guds Ande är Guds söner. Precis som den Enfödde i Getsemane får vi barnskapets Ande som ropar ”Abba! Fader!” (Rom 8:15).

Ser du? Genom vår förening med Kristus får vi komma till Fadern på samma sätt som Kristus. Och Fadern älskar oss som han älskar Kristus. Genom att Gud har gjort oss levande

med Kristus har vi fått ett nytt liv. Men inte vilket liv som helst. Vi har fått *Sonens* liv – Guds Enfödde Son, som i evighet funnits i Faderns famn. Det är hans liv vi delar.

Här står vi på det högsta vi någonsin kan föreställa oss om oss själva. Vi började i det lägsta. När alla andra religioner säger att vi har någon gnutta av kapacitet att göra det rätta säger Bibeln att vi är döda i våra synder och överträdelser. När alla andra religioner och livsåskådningar ger olika system för att vi ska arbeta oss uppåt mot frälsningen så berättar Bibeln om den Allsmäktige, Evige och Oändlige som av ett överflöd av barmhärtighet och kärlek ger oss nytt liv. Men inte vilket liv som helst. Han ger oss Sonens liv, det högsta och skönaste som överhuvudtaget kan nämnas.

Genom vår förening med Kristus har vi inte bara brudgummens kärlek och glädje. Vi har också Faderns orubbliga och eviga kärlek. Vi inte bara delar Faderns glädje över Sonen; vi får också dela det liv Sonen har inför Fadern. Sonens själva identitet består i att han är den Älskade av Fadern (vi talade om det när vi tittade på Ef 1:6). I evighet har Fadern öst sin överflödande kärlek över Sonen, och Sonen kan inte annat än att älska Fadern tillbaka. Han säger att hans mat och dryck är att göra Faderns vilja.

Det är Sonens liv inför Fadern. Och det är det liv vi dras in i. På samma sätt som Fadern har låtit sin kärlek strömma över Sonen, så har nu ”Guds kärlek [blivit] utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande som han har gett oss” (Rom 5:5).

AVSLUTNING

Det innebär att för första gången i våra liv kan vi göra det vi är skapade att göra, nämligen att älska Gud. Precis som Kristus är min längtan att vara med honom. Jag längtar efter att utgjuta mitt hjärta för honom. Jag längtar efter att göra hans vilja och finna min djupaste vila i honom.